

ŽENSKÁ HLÍDKA

Pořadatelka M. Eusebová

HERMA PILBAUROVÁ:

HUDBA

O, hudbo mocná, velká, nesmrteľná, ty bez hraní mezí krásy zdroj, o, slavky, ty s orlím rozmachem, duch v ráje letíš na peruti tvoji.

O, řeči beže slov, však této věsti, ty nočí žáně hvězdo, záře ranní, tvůj hlas i srdce z žuly budi k tluku, tvůj jas i slzu mění v poušť.

Ty kouzlo svatě, kouzlo vsemohoucí, ke skále pusté, Orfeus kde zpíval, jsi stromu květ a zelená přívábila, i srdce skal tvůj nářež rozehřívala.

Vše: lásky něha, však i nouze blažky ty rodíš znás, a v matně, mrtvé paže zas obří sílu voláš, ducha k slávi; jen v před, jen dál, tvých křidel rozmach káže.—

Žij, hudbo česká, věčně v srdcích našich!

Tvá duše — píseň bouřná — píseň snívá —

vš vzletná, vš, až v modro zlatých hvězd — a sluncem buď, jež v dol se poušťívá.

Tvá něha poklid vřbej v naše lise, Tvůj blek nám roznět v hrudi v sebe vnu,

a z řise svoji bez hranic a mezí nám hymnem slávy zni a hymnem míru.

JARO

Krásné a toužebné každým zjičím tvorem očekávané jaro je zde a tak jako každým rokem, dostavilo se stejně ve všem svými krásami a vnuadou. Strony se rozvíjí v plné kráse, ptačstvo šycholí a se raduje z krás těchto, zároveň se všim žijícím tvorstvem. Jenom člověk, král všech tvorů, jest letos jaksi smutčen, pohřížen v trudnou myšlenku, tak že ani dosud si nevšiml těchto přírodních krás, neboť duše jeho jest obklopena dosud mrazivým ozduším, jež není možno ani jarním slunkem odstranit a zahřátí. A chlad tento se zahostil v duši každého člověka, který jen trochu citu chová v nitru svém a který chce utrpení svých bližních. Takovýchto jaro, jako my letos zde v této zemi začínáme, zazili v Evropě lidé již několikrát a tož teprve my zde chápeme, alespoň částečně, co tamní lid musel prožívat i dnes prožívá a k tomu ještě trpí hlady a nedostatky. Co my zde žijeme dosud v přepychu, v bezpečí, tam lidé trpí strašlivá muka v obavě a nejistotě. A co ubohých rodin bylo zbaveno všeho a vyhnáno ze svých domovů do širokého světa, bez jakéhokoliv zásohy, jak peněz, ni nek potraviny, mnoho jen v chatrném oděvu.

Když čteme zprávy o utrpení tohoto lidu, jak možno nám zde se radovati z krás třeba toho nepřubabnějšího jara! — Doufejme však, že příští jaro bude pro lid všechem míti kouzla a pŕuvahu obvyklého, že do té doby bude tato strašná válka dobojována a že zvítězí lidskost a pravá demokracie nad krutovládou a rozvíje se život v plné kráse a květu pro naši příští generaci, tak aby ona již nikdy více nemusela prožívat to, co nyní prožíváme my, by se rozvinul ten pravý krásný květ jara, květ pravého, čistého života!

Úspěch Němců na západní frontě jaksi zarazil nášení mezi lidem americkým. Když náležite uvážíme, co válka znamená a mimo to ještě, s jakým nepřítel máme co dělat, nemůžeme jinak sobě pomyslet, než že Američan posud zběhlostí a ukrutností Hunů nezna a vůbec neznají jeho letorů před válkou.

Nežli válka bude skončena, bude nám zakusiti mnohé obavy o naše hochy, jakž i velikého napnutí o výsledku velkých bitev. Kdyby americké vojsko mělo jen zažít úspěchu s počátku, mohlo by se státi, že by přišly osudné okamžiky v boji, nemiti poněkud znalosti, co to znamená ustoupiti.

Pro nás v pozadí za zákopy, jest jen jediná cesta a ta je, býti nezdolnou podporou v každém ohledu těch, kteří jsou v třeňích! — Jak ze zpráv známo, s počátku týdne spojenci ustupovali na západní frontě a proto za nás je, aby chom je zasobovali všim, čeho nutněji potřebují a to jsou potraviny, stříelivo a peníze.

Nyni je nápor v zájmu s. pŕj-

čky svobody a tu by měl každý bez ohledu přispěti ku založení Strýce Sama peněz, tak aby mohl všim své spojence zasobovávati. Spojenci tuto válku vyhrají, pakli my — jeden každý — vykonáme svoji povinnost. Nuže, tedy vzhůru — každý, kdo může jen trochu, zapoj se Strýci Samovi peníze a oni ti dá záruku — Bondy Svobody! — které vybojují svobodu lidu všemu a zároveň zabezpečí i svobodu vám!

Jak ze zpráv v denním tomto listě naši četníci seznávají, upisování a kupování bondů třetí pŕjčky svobody utěšeně i mezi našimi krajany pokračuje. Byla jsem žádána od předsedky ženského výboru, abych si vzala celou 5. wardu na starost, v zájmu pŕjčky, což mne nebylo možno přijmouti k vůli chorobě, však přece jsem nemohla odolati, abych alespoň 12. přečtí nepřijala a s laskavým příspěvkem krajanek — pí. Jos. J. Schneidrovou, pí. Líbuši Bartošovou-Murphyovou a pí. Antoní Vitámvásovou jsme šťastně úkolu onomu dostaly a to ku všeobecnému uspokojení slušné částky sebraly. Při osadě sv. Václava pí. C. Heilmánková s několika krajanekmi vykonaly práci záslužnou, setkávše se s velkým úspěchem. Není mi známo, kde všude české ženy tento záslužný a důležitý úkol konaly, ale myslím, že všude, kde toho potřeba vyžadovala.

Práci podobnou konati jest naší svatou povinností, ježto tímto spŕsobem jest nám pouze možno pomáhati a udržovati naše vlastní hochy při životě, neboť peněz i hlady jim musíme zaopatřiti životní potřeby a zároveň i hraditi výlohy se stříelivem a jinými potřebami v této vále.

Jak možno nám, matkám, uschovat peníze někam do záložny a uchati naše hochy, kteří se uvolili za nás nasaditi svoje životy, trpěti nedostatkem a třeba i hladem v zemi, kde válka již čtvrtý rok řadí a kde víme, že jsou všechny životní potřeby vyčerpány. Obět naše jest jen obětí touto nepatrná, při uvážení, že peníze tyto pouze jen vládě naší přijdujeme. A kdybychom je i dali, vykonali bychom jen svoji povinnost, neboť obtovali bychom je jen ve prospěch sebe samých! — Uvážáme-li, kdyby spojenci válku tuto prohráli, že bychom následky porážky oně nesli trpěti sami zde, vzdor všem ztrátám, jak životů našich hochů, tak též i peněz, to si může každý prozíravý občan této země předstávi, dle jednání našeho strašného odpŕce. Protož, kdybychom všechny peníze a i majetek obtovali a zdolali hyeny, jež ohrožují celý svět, budeme šťastni a ve svobodném ozduší ziskáme a vybudujeme sobě blahobyt opět. Pakli ale válku probhrajeme, pak jsme ztraceni a potomci naši nám budou jen spítati za naši neprozítelnost a nedbalost!

Teta Vitámvásová, Omaha, Neb. — Milá pořadatelko a družky! Tedy psát, ale o čem? Stále jen samý nárek a žal! A věřte, člověk by z toho přímo zpitoměl. A věru, že jsem byla ráda, že jsem si, jak se říká, mohla vyslápnout, tak že jsem přišla na jiné myšlenky. Onehdy mně moje dobrá přítelkyně nevidá — Teto, ty máš pěkný věučček na hlavě! Povidám — vší, ty je samý lšskavec, jsou starší mně a nejsou tak šedivě jako já, však to nic, jen když se mně řekne, že tak stará nekoukám — jako ve skutečnosti jsem — tak se hned cítím lépe. Povidám druhé přítelkyni: Přijďte na divadlo, budu mít taky jedinou výšlap. — A ježli marjá! A co budete hrát? No — tak jí to povidám. — A vy, starý blažne, co M. Vitámvás vás neeáh! — I bodeji by nenechal on je rád, když mu jdu chvilí s očí. — Mně by to starý nedovolil! — No, věřte, vy jste ještě hezká, on se o vás bojí; ale já! Mně se každé pro moji krásu vyhne na poctění a tak se o mě můj Mr. V. nebojí. Naopak, když nepřijdu někdy dlouho domů, řekne mně, že jsem tam měla zůstat! — Dop-

sovatelka z Omaby piše, že očekávala větší šarvátku! Prosim vás, my uznali za dobré uzavřít mír — bez mordu; my nejsme Němci a spojení ubližovat! Toho naše city nedovoli! Ostatně, když jest boj mezi ženskou a mužským, a máme papírového vůdce, tak to vždy dobře dopadne. Hře do-padne sražení se zbrani mezi samými muži, anebo ženami; pak ani kordy nepomohou. Prosim vás, na které straně bydlíte? Rostou a kvetou tam hodně pampelisky? Já bych na ně přišla, neboť musím splnit muži, co jsem mu slíbila. Jinak ale ta naše Hlída jest věru široké; dříve jsme měly tolik rozličných náhledů, pokynů, zábavy i též jsme si zaplakaly, postěžovaly jedna druhé, tak že jsme se nemohly Hlidy dočkat. A teď? těžko rozveselit srdce matek, v němž se usadil jen blá a nic jiného nepomůže, jen pol a chvilí uleví! Však doufejme, že všemu jest někdy konec a také bude válec a že vyjdeme co vítězové! —

Čtená přítelkyně! Jste hodná, že přehládíte zase do naší statě. Třeba že máme stále jen válku na mysli, přece si alespoň i při té jetna druhé můžeme postěžovati. Jen přijďte častěji a i na jiné se bude těšiti s pozdravem —

Pořadatelka.

F. Holubářová, Council Bluffs, Iowa, 17. dubna. — Čtená paní pořadatelko Ženské Hlidy! Přijmte nejdříve můj dík za námahu a nebudete-li vám to obtíž, laskavě několik těchto rádků uveřejněte. V dopise tomto ehei paní Blatské, ač nevím právě, jaká jest její nemoc, sdělit, o případě, jež pamatují si z Čech. Tehdejší naše sousedka měla na lýtku nohu otevřenou; otvor, který na vrchu bolesti byl velikostí půl dolaru, vedl trychtřovitě až ke kosti a vždy se zaeedil. Jednou ona žena pravila, že by se ráda podívala na pole a spatřila, jak vyhlíží úroda. Když ale ležla na vůz, nějak se zapomněla a nohu bolavým místem položila na okraj řasuňky. Bylo vše a na polk již nejela, neboť noha jí otokla tak, že byla červená jako růže. Seděla na posteli a nohu měla položenou na stolici. Na to přišla tam cizí žebracka a ptala se nemocně, co že jí schází. Sou-sedka jí ukázala bolavou nohu; žebracka se podívala a pravila, to zahojíte snadno; vezměte husí teple praehové perfi, omojte je ve sladké smetaně a přikládejte na bolavé místo. My jsme v tom čase práve škubali husy a tu jsme ji s jeaná husy to praehové perfi načali a skutečně, dle návodu žebráčky, nohu si sousedka vyhojila. Trpěla po 8 roků. Před časem přijela sem její dcera — moje bývalá kamarádka a když jsem se jí tehdy zeptala, jak se její matka cítí, tu mně sdělila, že se jí bolest do nohy více nevrátila a byla ještě mnoho let živa. — Se srdečným pozdravem dopis pro tentokrát končím.

Čtenářka, Cuba, Kans. — "Útěcha pro americká děvčata." (Prosim pí. pořadatelku o laskavé uveřejnění.) Spatřila jsem obrázek, jak americká dívka loučí se se svým miláčkem — vojákem, který se odebral do Francie. Často on i večer sedáje na onom místě, smutně vzpomíná na svého miláčka, co asi dělá a kde se nachází tam v té Francii. Na obrázku v pozadí bylo viděti, jak se její miláček objímá s jinou ve Francii. A co tak tento obráček pozorují tu mi přišel hned na mysl onen článek, jenž byl nadepsán "Smutná novina pro americká děvčata", který napsal C. C. Lyon a byl uveřejněn v "Pokroku" v čisle z dne 20. března. Věřte, milá děvčátka, která tam máte podobného milence, že vám tam může se očekávati, a to v tak krátkém čase, s úplnou mo eizinkou, tu věru nemůžeme čeho litovat, spíše muselo být vědčeno za to, že se tak stálo, neboť takový milence není hoden vaši lásky, ovšem zůstává-li i vy mu věrny. Ta jeho láska k vám nebyla by stála, i kdyby se s vámi oženil; za nedlouho by následoval rozvod. Tudíž, takový "milence" není hoden ani vzpomínky amerického děvčete. Měla bych pro takového i jméno, ale z úcty k americké uniformě je zaučím. Milá děvčátka, ne sobě z toho nezdělejte, neboť který vás u přímně miluje, ten vám zůstane věrným, by jich tam spatřil na tuž. Který však je nevěrný, aťsi

jde! Já však tomu nevěřím, že se to tak děje, by ti hoši měli tam dovoleno hned se ženit, oni mají jiné věci na starosti, důležitější, než se oženit. Vždyť v našem státu Kansas se nesmějí ženit hoši, kteří jsou odvedeni k vojenské službě! To bude jenom asi nějaký "strašák" puštěn mezi nás děvčata. Však my se nelekáme, jestli že nám ten voják neosvědčí, buďli také! Pro jedno kvití sluníčko nesvití atd. Vy, děvčata, dávejte sobě pozor, když se loučíte se svým vojákem a slibuje vám, že vám zůstane věrný a pod. Povím vám příklad z Čech. Loučil se voják s milenkou a pravil jí, když odešel pryč: "Ty, má dráhá, já ti slibuji, že tě nikdy neopustím!" Po dvou letech se však vrátil avšak ženatý. Tu zmíněná milenka jej u soudu žalovala, že jí sliboval, že jí nikdy neopustí, ona na něho čekala a hle, on přijde ženatý. Milence pravil, slavný soude, když jsem se loučil s touto dívkou, bylo to večer a tohdy jsem tisknul svoji čepici a pravil jsem, že ji neopustím, ale tu "čepice" — Francouzských "sestřiček" velice lituji. Budeť nuhá zklamána, až si jí mnohý ten "milónář" přivede do Ameriky do některého města a stěží bude moci sehnat nějaký skrovitý byt, ta bude oči otvírat, ale na co? Tak, milé družky, dejte také svůj úsudek do veřejnosti, či jste se tak všechny polekaly? Vzdor tomu všemu přejí všem našim hochům ve Francii brzkého vítězství a šťastné návrazení. — Jedna z amerických děvčat.

Čtená slečno! Díky za dopis, jenž skutečně zasluží povšimnutí a následování jiných. Věřu, že by to bylo jak zábavné, tak i též poučné. Doufám, že budou bráti podíl a podají svůj úsudek i jiná děvčata. Srdečně vás zdravím a těší se na pokračování!

Pořadatelka.

Anna Šimková, Cuba, Kans. — Vážená pí. pořadatelko! — Jsou vyzývání četnými etěnkáři, bych zase psala do milého "Pokroku", šlím tak s naději, že laskavě zase tento dopis uveřejníte, jako minule jste tak učinili, až do posledního slova. Tím jsem opět povzbuzena zase psati. Jest to pravda, že všichni, jak se přízná váme, dopisy rádi čtem, ale co budem číst, jestli nebudem dopisovat? Měly bychom se všechny chopit perra a napsat aspoň trochu, to by měla pí. pořadatelka radost, musela by z dopisů činit pokračování, co by jich bylo. Jistě jsem se těšila i já, jakou budem mít "švandu", jestli se veznou do "křičku", jak se říká, pan Runda s pí. Tetou. Známu pana Runda osobně, tudíž vím, jak se umí vzít proti "něznému pohlaví", a pí. Teta, ač jí neznám osobně, nýbrž, jen podle dopisu, vím, že by se také nedala. To by padla kosa na kamen, a to víme, jak to "finčí". Nu, třeba se ještě někdy "náhodou" sejdu. To musím doznati, že pan Runda je včtočný pístitel kurátek, byla jsem přeškvapena tou jeho umělostí, v jakém pořádku a čistotě vše choval. Tudíž by každý dobře učinil, kdo se bude řídit dle jeho návodu. Jistě mu kurátka rostla jako "z vody", ale zni přidával dost! Ne smím opomenouti zmíniti se o přednášce zde konané 24. března panem E. Tímou. Takový krásný večer, jsem dávno v životě svém neprožila, jako onen. To byla radost poslouchat tu dovednou a ze srdce upřímnou řeč o té naší dráhé vlasti tam za mořem. Jaké blahe a zase srdce svírající poetry pojímaly ty, zvláště kdo tam byli zrozeni. Nebudu opisovat tu nadšenou řeč; za jedno to nedovežu a počity ty se nedají opsat, ty se musí jen zase číst. Jistě, kdo toužil jej slyšet, že každému Čechovi byla dána příležitost, také se jistě chopil a učinil tak. Což pak ty obrázky, tu se člověk při spatření jich cítil zase ve svém mládí. Při spatření obrázků, jak se loučí Jan Amos Komenský se svým exulanty s vlastní, tu jsem se spatřila ve svém 12 roce, když jsem se loučila se svojí otevírou, odjíždějí do Ruska; vrátila jsem se do svatnice, po které jsem se tolik nacupala, svoje bezstarostné mládí prožila, tu klekla jsem na kolena a tu mně tak dráhou zem políbila, tušíc, že již vícekrát jí neuvídím, tu překrásnou mi jí rodnou zem. Jistě by mně žádný neměl za zlé, při spatření tou,

že mi slzy tekly pohnutím po tváři. Rodné moje město jsem tam nespatřila, ale kraj, Jiřín, ano. Byl to celkem krásný a dojemný večer, na který nikdy nezapomenu. Což všechen svůj pŕvab dovršilo. Krásná a dojemná hra slečen Knoflíčkových, že se nám líbila, dokázáno tím velikým potleskem, tak že musely opakovat svoje výtečné umění. Ale ani tu pokusitel nezahléle, aby nepokazil ten nanečtyřse milý dojem. A to byla městská "sebránka", o které jsme sobě něco pomysleli — ale ne pěkného. Když bylo asi v polovici ukazování obrázků, tu jsme v předu oknem spatřili zář a již jako když vítr zaeleší, hoří, tu se začalo obecenstvo hroutit ku dveřím, tak že povstala již hodná tláčenice. Někteří vyběhli a spatřivše, že to hoří jen "bednička" venku, kus od okna, snažili se lid uklidniti, mnozí byli ale tak postrašení, že se již nedali zdržet, zvláště děti, starí lidé tak se polekali, že druhý den se z toho roznemohli. Jak jedna žena pravila: Inu, "Kaiserovci" se najdou vsude. Líto jest říci, že i českých rodičů dítky se nalézaly mezi nimi. Proč je nevzali raději s sebou do vnitř? Tak se mohly něčeho ceněného naučit vážiti. Jistě tlumochím poeit mnohých srdcí a na ten večer budem dlouho pamatovati s vřelou a dojemnou vzpomínkou. — Ano, zase tu jaro máme. U nás opět to smutné suché jaro. Na zelený čtvrtek nám spadlo 1 1/2 palce vody, tak že pševíce "ozimky" krásně vzešly a jen se zelenaly, přišel ale prudký chladný vítr, že je na zvýšených polích na dobro uslehal. Mnozí již seli ovsy do pšenice, někteří ještě čekají, co udlá dal. Celkem, již zase letos budeme mít málo, jestli vůbec jakou pšenici. Kdo sěl jarku, jsou prý pěkné i ovsy krásně vzešly, jen aby Bůh dal dést. Zahradky máme již taky zasety, co vyšlo, zase to umrzne, jsou v noci hodně mrazy. Posloucháme napomenutí se všech stran k nám vzášeň, ať hodně oséváme a sázíme. Že prý na nás, farmářích, jest zodpovědnost udržet hojnost potravin. Ano, my se snažíme, seč síly naše stačí. Více záleží na tom, kdo dává "vzrůst". Jestli On nepožehná a neseše nám vláhu s hůry, věřte, že jest marně naše namáhání, bez Božího požehání. Jistě nám jest zapotřebí starozákonního Eliáše. — Minulý pátek večer, 12. dubna, byla konána přednáška česká i anglická v zájmu třetí pŕjčky Svobody i zajímavý program s hudbou v české síni. Půjčka přinesla \$6,700.00, zajisté ještě dále se budou snažiti občané vypomoct, aby již v brzkou byl učiněn konec té vále. Na nás jest a tudíž svatou naší povinností, vypomáhat kde a čim jest možno. Kdo nemá tělesnou sílu, má jistě lhotnou, kdo vypomůže obojím, tím větší dobro prokazuje. Nemyšlete si, spanile četnárky, že já jenom slovy pomáháme seč je nám možno. Ani na ty některé hochy nezapomenem s nějakou tou "bedničkou". To je ale díků od nich! Děvčata říkají, třeba že tam nemáme bratříčka, přece jako bychom to jemu posílali. Váš, naše děvčata v O. vesele, tentokrát chválit nebudu. Ony mi psaly: "Maminko, to jste nás neměla tak chválit do veřejnosti!" Nu, já tedy ne, jen mi tam buďte hodny! Jestě ehei sdělit jednu moji zkušenost. Na jare, když se stěhovaly divoké husy, jeden mladík stál a mířil do hejny divokých hus. Já pravím: "Na kterou míříš?" On praví: "Já sám nevím, uvidíte až střelím do toho hejna, jak třepne se ozve." A vskutku, jak rána vyšla tu se slyšelo kotem jedna padla dolů. Tu jsem si vzpomněla, jak to pravi pokekalo: "Vystřel do houfu, trefená se tí ozve." Již se lekám, kolikátou stránku piši. Srdečné zdravím všechny družky i paní pořadatelku. Již jsem měla dopis napsaný, když v tom dozvěděla jsem se od klerka na našem banku, že do 13. dubna bylo upisáno na bondy 3. pŕjčky svobody za \$22,000.00. První pŕjčky za \$10,000.00. Druhé pŕjčky za \$8,000.00.

Čtená přítelkyně! Vřelý dík za dopis, a jistě dozajista přínům nás všech, byste častěji k nám zavítala. Doufám, že vaše sléčny dcery opět zavítají do naší schůzky Klubu Komenského, která se od-bývá čtvrtý pátek v měsíci. Srdečně vás zdravím Pořadatelka.

NĚKOLIK PŘEDPISŮ JIDEL VLÁDOU ODPORUČENÝCH KU ÚSPŌRE MASA PRO 5 OSOB.

Skopové maso s kroupami. Vem libru skopového masa, nakráje je na malé kousky, dej na kastrol neb do hrnků trochu tučku, nakráje do toho tři cibule a nech je trochu osmažit; přidej k ní pak to nakrájené maso a půl koflíku vypraných malých kroup, lžičku soli různou zeleninu a dva kvarty vody a vař as hodinu a půl. Přidej k tomu asi čtyři brambory na kousky nakrájené a okořeň náležitě dle chuti a vař ještě as půl hodiny.

Hovězí maso s hráškem a mrkvi. Rozkráje libru hovězího masa na malé kousky, je-li tučné, nech je trochu osmažit; není-li tož přidej k němu mastnotu. Nalej na ně dva kvarty vody a nech je hodinu vařit, osol, přidej k němu jeden koflík na drobno rozkrájené mrkve a čtyři brambory na kousky rozkrájené, okořeň a nech do měkka povařit, pak přidej do toho hrášek z jedné krabice, a nech to ještě as čtvrt hodiny povařit. Chce-li dáti hrášek čerstvý, tož je záhodno dáti ho do masa zároveň s mrkvi a brambory.

Maso se mohou připravovati na různý způsob, se zeleninou, kroupami, rýží a mohou se použiti z častěji lazejší, ku úspore v nynější době, kdy toho třeba.

Sýr, mléko, vejce, fazole, hrách a ořechy jsou dobrou náhradou masa a obyčejný tvaroh má v sobě tolik výživné látky jako maso; v třetině koflíku tvarohu je obsaženo tolik výživné látky (proteinu) jako ve čtvrt libře dobrého beefsteaku. A jelikož naše vláda potřebuje mnoho masa pro vojsko, je záhodno, abychom používali co možno nejvíce náhražek masa, jež obsahují tyto samé látky výživné. I více v tomto období lze ve větším množství používat, fazole a hrášek, i čočka jsou dobrou náhradou masa a rovněž různé ořechy, když je dobře rozvýmáke aneb na masině semelne a různé pokrmy z nich upravíme. Na hospodyněch v této době mnoho záleží, aby byla tato válka vyhrána, neboť ony musí vzít v úvahu, že pak-li naše vojska nebudou dostatečně udržována při tělesné síle, nebudou moci vzoporati náporu nepřátelské linie. A proto je záhodno co nejvíce potravin pro naše vojska usetřiti, a o což nás vláda žádá!

Paní Josefina Vančková, čís. 401 sev. 27. ave., v Omaze, obdržela od svého syna — vojína v armádě Strýce Sama — dopis, ve kterém sděluje o svém šťastném přistání a bráchu Francie.

Někde ve Francii, 12. března, 1918. Drahá matko, bratři a sestry! Tímto vám sděluji, že jsem sem přišel šťastně, při dobrém zdraví a potěšitelně náladě! Měli jsme zajisté dlouhou cestu ze starého táboriště ve Sp. St. až na místo našeho určení a při tom měli jsme příležitost spatřit mnoho různých věcí, o kterých bych si byl nikdy nemyslel, že vůbec kdy uvidím. Ačkoli tato země zdá se krásnou, přece bych zde zbytek svého života nerad strávil, neboť vše se zdá býti jako by ze starého vydáňf — jak lidé, tak jeho práce a rozdílné odívání se. Od bitevní linie jsme posud značně vzdáleni, nalézáme se totiž ještě v přístavu. Cestou sem konali jsme na jedné z nejlepších parolodí a cestou nespátřili jsme ničeho, co by nás bylo polekalo. Sam jsem nebyl na štěstí stížen tou pověstnou mořskou nemocí. Dlouhá ta cesta přec moře celkem mne zajímala. Velice podivným mně to připadá, když se pokouší některý Francouz mluvit ke mně svojí řečí. Věřu, že bych si přál, kdybych byl schopen rozumět a mluvit tímto francouzským jazykem. Viděl jsem zde hezké množství starších žen, které v okolí přístavu vykonávají mužské práce. Nosí dřeváky, jež při chůzi na dlažbě působí zvláštní šramot a jest je slyšet do vzdálenosti jednoho bloku. Ježto přítomně nemám mnoho čam, tedy dopis zakončím. Budu však více psát, jakmile budeme v našem vlastním táborišti ubytováni. Se srdečným pozdravem znamenám se vás milující syn a bratr — Jiří Vaněk.